

VU Research Portal

The Specific Vulnerability of Religious Minorities

Petri, D.P.

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Petri, D. P. (2020). *The Specific Vulnerability of Religious Minorities*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

10. Samenvatting

Het uitgangspunt voor dit proefschrift (*De specifieke kwetsbaarheid van religieuze minderheden*) was de empirische observatie dat een aantal karakteristieke aspecten van religieuze vervolging in Latijns-Amerika onvoldoende worden onderkend door bestaande theoretische kaders en instrumenten voor gegevensverzameling. In de literatuur over godsdienstvrijheid en religieuze vervolging pleegt men uit te gaan van vier algemene aannames. Ten eerste is men geneigd te denken dat religieuze vervolging afkomstig is van de staat, of van de religieuze meerderheid, en dat er altijd een religieus motief is. Ten tweede wordt er impliciet van uitgegaan dat religieuze vervolging wordt ondergaan door groepen gebaseerd op toegeschreven identiteiten zonder te kijken naar hun gedrag. Ten derde wordt aangenomen dat religieuze vervolging overal in een staat gelijkelijk wordt ervaren. Tenslotte wordt vaak gemeend dat religieuze vervolging equivalent is aan, en doorgaans correleert met, etnische of taalkundige discriminatie of vervolging.

Zoals ik in hoofdstuk 1 uiteenzet, zorgen deze aannames ervoor dat vele vormen van wat ik ‘kwetsbaarheid van religieuze minderheden’ noem, onopgemerkt blijven. Ik verkies deze term boven de term ‘vervolging’ die m.i. onderhevig is aan inflatoir gebruik en talrijke impliciete veronderstellingen met zich meedraagt. Vanuit het perspectief van *human security* (menselijke veiligheid) laat ik in dit proefschrift zien dat bedreigingen van godsdienstvrijheid a) ook kunnen komen van niet-statelijke actoren en ook gericht kunnen zijn op mensen die tot de religieuze meerderheid behoren; b) kunnen verschillen als gevolg van individueel gedrag (mensen die actief hun geloof beoefenen en wier gedrag een bedreiging vormt voor bestaande machthebbers lopen meer risico in onveilige contexten); c) kunnen variëren binnen een staat of soms alleen op lokaal niveau kunnen voorkomen; en d) een specificiteit hebben die niet kan worden herleid tot andere identiteitskenmerken.

In hoofdstuk 2 bespreek ik vanuit een interdisciplinair perspectief inzichten uit de literatuur, waaronder conflicttheorie, om de kwetsbaarheid en weerbaarheid van religieuze minderheden te duiden. Ik concludeer dat deze interpretatieve modellen waardevolle stukjes bieden voor de puzzel van de kwetsbaarheid van religieuze minderheden, maar ook hun beperkingen hebben en een onbevooroordeelde waarneming kunnen belemmeren. Meer in het bijzonder beargumenteer ik dat er een kenniskloof is ten aanzien van de gevolgen van religieus gedrag (gedrag dat geïnspireerd wordt door religieuze overtuigingen). Ik onderzoek ook hoe religie een bron van weerbaarheid kan zijn die religieuze minderheden helpt om te gaan met bedreigingen die op hen zijn gericht.

In hoofdstuk 3 kijk ik kritisch naar de meest voorkomende kaders om de kwetsbaarheid van religieuze minderheden te beoordelen. Ik kom tot de conclusie dat deze instrumenten, hoe waardevol ook, onvoldoende in staat zijn om essentiële vormen van kwetsbaarheid van religieuze minderheden waar te nemen die verband houden met religieus gedrag, niet-statelijke actoren en het subnationale niveau. Bovendien hebben ze de neiging slechts een beperkt aantal dimensies van godsdienstvrijheid in ogenschouw te nemen. Vervolgens motiveer ik waarom het perspectief van *human security* een veelomvattender kader (of lens) biedt om de kwetsbaarheid van religieuze minderheden te observeren dankzij het verlaten van de staat als referent voor veiligheid, haar focus op de slachtoffers van bedreigingen in plaats van op degenen die daar verantwoordelijk voor zijn, en haar brede en open blik. Om het *human security*-paradigma voor de observatie van de kwetsbaarheid van religieuze minderheden te operationaliseren stel ik voor om de methodologie van *vulnerability assessments* (kwetsbaarheidsbeoordelingen) aan te passen. Uitgaande van godsdienstvrijheid als een

multidimensionaal fenomeen, heb ik er ook voor gekozen om *human security*-bedreigingen te interpreteren als beperkingen van religieuze expressie binnen maatschappelijke kringen (gezin, kerk, sociaal, zakelijk, cultureel en overheid).

Hoofdstuk 4 bevat het kernresultaat van mijn reflectie over de kwetsbaarheid van religieuze minderheden. Hier ontwikkel ik de *religious minority vulnerability assessment tool* (RM - VAT), een methodologie om te observeren hoe verschillende vormen van religieus gedrag actoren zoals staten, inheemse leiders en georganiseerde misdaad ertoe kunnen brengen de godsdienstvrijheid van een religieuze minderheid in te perken. Concreet stelt dit instrument me in staat om drie dingen te doen: (1) het observeren van bedreigingen waarmee religieuze minderheden in verschillende maatschappelijke kringen worden geconfronteerd in relatie tot hun religieus gedrag, (2) het bepalen van de mate van specificiteit van deze bedreigingen, en (3) het beschrijven van de weerbaarheid (of het gebrek daaraan) van religieuze minderheden. Het doel van de *vulnerability assessment* (kwetsbaarheidsinschatting) is om een open waarneming van bedreigingen mogelijk te maken, in plaats van het volgen van een vooraf gedefinieerde vragenlijst; het doel van de *specificity assessment* (specificiteitsinschatting) is om te bepalen hoe specifiek deze vormen van discriminatie zijn voor religieuze groepen en gedragingen; het doel van de *resilience assessment* (weerbaarheidsinschatting) is om recht te doen aan de zelfredzaamheid (*agency*) van religieuze minderheden en om de *coping*-mechanismen te observeren die religieuze minderheden gebruiken of zouden kunnen gebruiken om zichzelf te verdedigen tegen bedreigingen.

In de hoofdstukken 5, 6 en 7 illustreer ik mijn betoog aan de hand van drie Latijns-Amerikaanse casestudy's, gebaseerd op eigen veldwerk: (1) de kwetsbaarheid van actief praktiserende christenen veroorzaakt door crimineel geweld in de staten Nuevo León, Tamaulipas en San Luis Potosí, Mexico, (2) de kwetsbaarheid van culturele dissidenten onder de etnische Nasa-groep in de *resguardos indígenas [inheemse reservaten]* van de zuidwestelijke hooglanden van Colombia en (3) de kwetsbaarheid van christenen in Cuba. Ofschoon mijn drie casestudy's zich richten op Latijns-Amerikaanse gevallen en op christenen, geeft de diversiteit van hun institutionele contexten en soorten religieus gedrag het potentieel aan voor bredere toepassingen van de RM-VAT. Zoals ik in hoofdstuk 8 concludeer, werpt de methodologie die ik heb ontwikkeld het net breder uit dan bestaande kaders en instrumenten doen, doordat aandacht geschonken wordt aan de gedragsaspecten van religie en aan dreigingen binnen verschillende maatschappelijke kringen, en door alle relevante bedreigingsaspecten in de beschouwing te betrekken, inclusief bedreigingen met een lagere mate van specificiteit.

De casestudy's zijn niet alleen bruikbaar voor het testen en valideren van de RM-VAT en haar onderliggende conceptuele veronderstellingen; ze leveren ook interessante nieuwe empirische bevindingen op die kunnen worden gegeneraliseerd naar andere gevallen. Deze bevindingen betreffen de regulering van religie door de georganiseerde misdaad wanneer deze essentiële taken van de staat overneemt, de beperkingen van godsdienstvrijheid als gevolg van ongelijke rechten in inheemse gemeenschappen, de gevolgen van de internalisering van een nauwe interpretatie van godsdienstvrijheid door religieuze minderheden zelf in autoritaire contexten, en de constatering dat kwetsbaarheid toeneemt wanneer een religieuze minderheid een ideologisch alternatief vormt voor de bestaande machten. In hoofdstuk 8 lever ik een reflectie over de implicaties van de belangrijkste bevindingen van mijn onderzoek voor religieuze minderheden, confessionele organisaties en mensenrechtenorganisaties. Ik benadruk onder meer het belang van het vergroten van het bewustzijn over de bedreigingen waarmee religieuze minderheden worden geconfronteerd, de noodzaak om over *coping*-mechanismen na te denken en deze te bevorderen en het centrale belang van 'maatschappelijke wijsheid'.

De RM-VAT is een waardevol instrument om de kwetsbaarheid van religieuze minderheden te duiden op manieren en op niveaus die nog niet eerder zijn waargenomen. Deze nieuwe inzichten vormen een bruikbare basis om na te denken over en methoden te ontwikkelen om de weerbaarheid van deze groepen te bevorderen en hun positie inzichtelijk te maken.

